ZA IZBOLJŠANJE LISTA potrebujemo Vaše dobre volje. Vsak, ki mu priporočate "Glas Naroda" ali ga pridobite za naročnika, Vam bo hvaležen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu in zanimivemu čtivu. :: :: :

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO, da pravočasno obnove naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3—1242 | Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. | ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 18. — Štev. 18. | NEW YORK, MONDAY, JANUARY 23, 1939— PONEDELJEK, 23. JANUARJA, 1939 | Volume XLVII. — Letnik XLVII.

JUGOSLAVIJA BO SKLENILA POGODBO Z MADŽARSKO

V JUGOSLAVIJI BO USTANOVLJENA ITALIJANSKA KREDITNA BANKA — CIANO V VLOGI POSREDOVALCA

Jugoslavija se bo približala osi Rim-Berlin. — Od Italije pričakuje kredit. — Madžarska se je odpovedala jugoslovanski zemlji. — Grof Csaky bo v kratkem prišel v Beograd. — Italija zadovoljna z izidom Cianovega obiska.

BEOGRAD, Jugoslavija, 3. januarja. — Obisk italijanskega vnanjega ministra grofa Galeazza Ciana bo najbrže imel mnogo več temeljno važnega uspeha, kot pa bi kdo pričakoval z ozirom na to, da ni bila sklenjena nikaka nova pogodba.

Obisk je bil končan v nedeljo zvečer po banketu s kraljevim namestnikom knezom Pavletom in omejenim številom gostov.

Tekom dneva je grof Ciano šel na lov s knezom Pavletom v kraljevo lovišče.

Z njima je bil na lovu tudi ministrski predsednik dr Milan Stojadinovič, ki je ob tej priložnosti knezu Pavletu poročal o važnejših uspehih svojih tridnevnih razgovorov z grofom Cianom.

Neposredna posledica Cianovega obiska bo, da se bo Madžarska odpovedala vsem zahtevam po jugoslovanski zemlji in da bo prišel v Beograd madžarski vnanji minister grof Štefan Csaky. To bo prvi obisk kakega madžarskega državnika v Jugoslaviji po svetovni vojni. Ob priliki tega obiska bo med Jugoslavijo in Madžarsko sklenjena prijateljska pogodba.

Prvotno je za tako pogodbo Madžarska zahtevala od Jugoslavije, da bi se ne menila za usodo Romunske, proti kateri ima Madžarska zahteve zaradi meje. Jugoslavija pa te zahteve ni mogla sprejeti, ker bi s tem zapustila svojo tovarišico v Mali antanti, toda grof Ciano je dosegel, da je Madžarska to zahtevo opustila, da bo mogoče poravnati vse spore z Jugoslavijo v zadovoljstvo Italije.

Jugoslavija pa je zajamčila madžarski narodnostni manjšini popolne kulturne pravice.

S posredovanjem Italije bo Jugoslavija bolj navezana na os Rim-Berlin, kar bo protiutež za tesnejšo zvezo Nemčije s Čehoslovaško, toda do gotove meje in pod različnimi okolščinami. Jugoslavija bo z Italijo zvezana s kulturnimi in finančnimi vezmi.

Potrdilo o tem je mogoče najti v jugoslovanskih uradnih listih.

List "Novosti" v Zagrebu piše, da bodo izmenjani profesorji in dijaki med rimskim in beograjskim vseučilščem; izmenjane bodo tudi italijanske in jugoslovanske knjige, posebno kulturne vsebine.

Jugoslovanski minister za vzgojo je ob prisotnosti kneza Pavleta, grofa Ciana in Stojadinoviča otvoril razstavo italijanskih knjig in je pri tem govoril v italijanskem jeziku. Pozneje bodo knjige poslane na razstavo v razna druga jugoslovanska mesta.

Glede razvoja finančnih vezi poroča ljubljanski "Slovenec", ki pravi, da je že izdelan načrt za italijansko kreditno banko v Jugoslaviji, kakor je že pred več leti bila vstanovljena v Albaniji. S posredovanjem te banke bo italijanski kapital udeležen pri izkoriščanju jugoslovanskih prirodnih zakladov.

Italija bo tudi nadzorovala zgradbo velikih avtomobilskih cest in elektrifikacijo železnic.

Kot pravi dalje "Slovenec", bo med drugim Italija dovolila Jugoslaviji prosto luko v Trstu ter bo zgradila avtomobilsko cesto od Trsta do Dunaja.

RIM, Italija, 23. januarja. — Italijanska vlada je objavila uradno poročilo, v katerem izraža zadovoljstvo nad izidom ravnokar končanih razgovorov z Jugoslavijo in je naznanila, da bosta Rim in Beograd še bolj utrdila svoje gospodarske zveze in bosta skupno delovala za utrjenje miru v podonavskih in balkanskih državah.

Stimson priporoča odpravo embarga

OGROMNA NEMŠKA REZERVA

Hitler je pozval vse mladeniče v nacijsko organizacijo. — Vsi bodo "izvežbani v obrambi".

BERLIN, Nemčija, 22. jan. — Kancler Adolf Hitler je izdal odredbo, po kateri so vsi moški nad 17 let, ki še niso v vojaški službi, "izobraženi in izvežbani v obrambi." Pozvani so bili, da stopijo v kako nacijsko organizacijo, kakor je Hitlerjeva elitna garda, ali pa narodno socijalistični letalski zbor.

Značilno pri tem je, da so rjavosrajčniki, ki tvorijo nacijsko armado, istovetni z redno obrambno silo. To je Hitler izvedel na priporočilo vrhovnega poveljnika nemške armade, generala Walterja v. Brauchitscha.

Vsi vojaki, ki so doslužili svoja vojaška leta v armadi, pri mornarici, ali pri zračni sili, bodo dodeljeni k "SA (napadalne čete) obrambi, ali k vojaškim športom."

Vsi mladeniči, ki so sposobni za vojaško službo, so obvezani, da so udeleženi pri teh "športih". Napadalne čete imajo sedaj 800,000 članov in vsako leto je izvežbanih okoli 300,000 novincev.

Po Hitlerjevi odredbi bodo vsi mladeniči, ki so prekoračili 17. leto in ki so sposobni nositi orožje, vojaško izvežbani in bodo tvorili rezervo milijon vojakov. Od te odredbe so izvzeti Židje in zločinci.

FRANCOVO PRODIRANJE USTAVLJENO

HENDAYE, Francija, 22. januarja. — Prodiranje generala Franca proti Barceloni so republikanci vstavili z močno protiofenzivo ob reki Noyi, okoli 30 milj zapadno od glavnega mesta. Ta napad je bil najmočnejši, odkar je general Franco 23. decembra pričel svojo uničujočo ofenzivo.

Fašisti so bili vrženi iz industrijskega mesta Igualade, ko so republikanci udarili s strojnicami skozi gost smrekov gozd.

Fašisti pa poročajo, da so zavzeli Villa Franca del Panades ter dospeli 20 milj do Barcelone.

BARCELONA, Španska, 22. januarja. — General Francisco Franco je postal italijanske in nemške bombnike, ki so vrgli na republikanska mesta več ton bomb. Napad je bil izveden na obrežne kraje v razdalji 90 milj. Kolikor je bilo mogoče do sedaj dognati, je bilo ubitih manjmanj 70 ljudi, mnogo več pa jih je bilo ranjenih.

MUSSOLINI IMA NOVO LJUBEZEN

Njegovo ljubavno razmerje s francosko časnikarico še ni pozabljeno. — Sedaj se je mu vnelo srce za neko lepo Italijanko.

LONDON, Anglija, 22. jan. — Benito Mussolini, ki je star 56 let, ima novo ljubavno razmerje in sicer z neko italijansko poročeno ženo.

Pred leti je ogreval njegovo srce francoska časnikarica Madelaine Fontanges, ki je pred dvema letoma na železniški postaji v Parizu streljala na grofa Charlesa de Chambruna in ga ranila, ker je baje razdrl njeno razmerje z Mussolinijem.

Vsled te ljubezni se Mussolini tako zelo malo zanima za svoje delo, da pusti Hitlerju, da se po svoji volji okoristi v osrednji Evropi.

Njegova sedanja ljubezen je črnooka italijanska lepotica signora Petrucci, hči nekega učitelja. Mussolini je baje zelo zaljubljen v njo in signora ima nanj velik vpliv.

Italijani že nekaj tednov šepečejo o tej Mussolinijevi ljubezni in je sedaj tudi prišlo na ušesa angleškemu časopisju. Poročilo o tem so prinesli v London nekateri uradniki, ki so bili s Chemberlainom v Rimu in ki so od Italijanov o tem mnogo izvedeli. Med drugim tudi pravijo, da je Mussolini preveč zaposlen s svojo ljubeznijo, kot pa da bi šel k Hitlerju po plačilo za svojo pomoč v Monakovem.

V Rimu pa je slišati tudi, da je Mussolini iz Italije izgnal odlično pisateljico Margerito Sarfattijevo, ki ga je pred več leti grela s svojim srcem.

Il duce, ki je oženjen in je oče 6 otrok, se s svojo ženo Rachelo nikdar ne pokaže v javnosti.

FRANCIJA SVARI LAHE

Franc. poslanska zbornica razpravlja o vnanji politiki. — Francija ne bo odstopila zemlje Italiji.

PARIZ, Francija, 22. jan.— Potovanje minisrskega predsednika Edouarda Daladiera na Korziko in v Tunizijo in debate zadnjih tednov o francoski vnanji politiki v poslanski zbornici so namenjene kot odgovor na italijanske zahteve po francoski zemlji v časopisju in v italijanski poslanski zbornici.

Niti v Daladierovem potovanju, niti v debatah v parlamentu ni bilo nikake sovražnosti proti Italiji. Oboje ima namen opozoriti Benita Mussolinija in njegovo vlado, da zahtev, katere smatrajo Italijani za pravične, francoski narod ne more izpolniti. Vse to ima namen, italijanskemu diktatorju dopovedati, da ima navzlic temu, da je za svojo deželo napravil mnogo dobrega in podjarmil Abesinijo, še zelo dolgo pot, predno bo od Francije dobil kaj zemlje in da je tudi z vojno ne bo dobil.

Francoski narod nima nikake borbe z italijanskim narodom. Toda s tem še ni rečeno, da francoski narod ni pripravljen iti v vojno, da brani to, kar je njegovega.

Ravno tako, ko so se v svetovni vojni Amerikanci borili proti nemškemu cesarstvu, ne pa proti nemškemu narodu, tako se bodo tudi Francozi borili proti Mussoliniju in njegovemu fašizmu, ne pa proti italijanskemu narodu.

Sedaj za vojno ni velike nevarnosti. Francoska javnost pa zahteva, da je španska meja odprta, da je španskim republikancem povrnjeno za pomoč, katero dobiva general Franco od Italije in Nemčije.

Francoska vlada pa je sklenila, da svoje meje proti Španski ne odpre, ne sicer iz strahu pred morebitnimi posledicami, temveč zaradi tega, ker je v Franciji mnenje tako razdeljeno, da bi vlada napravila veliko napako, ako bi dala prednost temu ali onemu mnenju in pomagala tej ali oni stranki na Španskem. Zato je francoska vlada mnenja, da je boljše, če ohrani svojo silo do dneva, ko bo mogoče prišlo do odkritega spora z Mussolinijem, ako ne bo držal svoje besede, da bo zapustil Majorko in se odpoveda vsem pravicam na Španskem, ko bo državljanska vojna končana.

☞ Ako Vas zanima lepo čtivo, naročite si Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939.

PO NJEGOVEM MNENJU JE SEDANJA AMERIŠKA POLITIKA KRIVIČNA

WASHINGTON, D. C., 22. januarja. — Bivši državni tajnik Henry L. Stimson je pisal državnemu tajniku Cordellu Hullu pismo, v katerem mu priporoča, da odpravi embargo na orožje in vojaški materjal za Špansko ter ga prosi, da o tem obvesti predsednika Roosevelta in mu priporoča, da v tej zadevi kaj ukrene.

Stimson je poslal pismo pred nekaj dnevi s svojega doma v Huntington, L. I., kjer je pred nekaj tedni zbolel za influenco. Stimson je že tudi pred nekaj tedni posegel v javnost, ko je priporočal gospodarski pritisk na Japonsko.

Stimson pravi v svojem pismu, da je embargo z ozirom na Špansko krivičen in ne po volji ameriškega naroda, kakor tudi ne po želji ameriškega kongresa. Nato pa pravi Stimson, da ima predsednik oblast embargo preklicati brez kongresa.

S tem je Stimson pokazal, da se ne strinja z mnenjem nekaterih uradnikov in izvedencev v državnem departmentu, da embargo glede Španske ne more biti preklican drugače, kot da kongres prekliče svojo resolucijo z dne 18. januarja, 1937. Kongres je tedaj sprejel resolucijo s posebnim ozirom na Špansko, ker je tedaj izgledalo, da bo več evropskih držav zapletenih v špansko državljansko vojno in so evropske vlade postavile nevmešavalni odbor.

Od tedaj so se razmere izpremenile, toda resolucija kongresa je še vedno v veljavi in ravno tako embargo, navzlic temu, da daje resolucija kongresa z dne 1. maja, 1937 predsedniku pravico preklicati embargo v kakoršnikoli vojni.

Tako v senatu, kot v poslanski zbornici, je mnenje glede embarga razdeljeno. Nekateri kongresniki so istega mišljenja kot Stimson, da ima predsednik pravico preklicati embrago, drugi pa mu odrekajo to oblast. Vsekakor bo o tem v kongresu prišlo kmalu do debate.

GROF CIANO ODPOTOVAL IZ JUGOSLAVIJE

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. januarja. — Tridnevni obisk italijanskega vnanjega ministra grofa Galeazza Ciana pri ministrskem predsedniku dr. Milanu Stojadinoviču je bil v petek zvečer končan. Večas je bil grof Ciano Stojadinovičev gost na lovu v Belju, pozneje pa gost kraljevega namestnika kneza Pavleta v kraljevem lovišču blizu Beograda.

Uradno poročilo pravi, da sta oba državnika razpravljala o političnem položaju in da sta oba enakega mišljenja o vsem.

Po mnenju mnogih je imel grof Ciano le malo uspeha v svojem prizadevanju dovesti do ožjih stikov med Beogradom i nBudimpešto.

Jugoslovanska vlada je imenovala enega madžarskega senatorja, hoteč s tem pokazati, da je pripravljena sodelovati z madžarsko narodostno manjšino, toda pri vsem tem bo še dalje obdržala vse svoje obveznosti do Romunske in Balkanske antante.

KRALJ ZOG BO OBISKAL AMERIKO

TIRANA, Albanija, 20. jan. — Albanski kralj Zog se je resno odločil, da letos obišče Združene države in si bo ogledal svetovno razstavo.

Kralja in kraljico je povabil na obisk ameriški poslanik v Tirani Hugh G. Grant.

"Prav vesel bom šel na to pot," je rekel kralj Zog," in resno razmišljam o tem. Albanija čuti zelo velike prijateljske odnošaje do Združenih držav in smo pokojnemu predsedniku Wilsonu dolžni veliko hvaležnost.

"Ravno tako smo Ameriki hvaležni, ker nam pomaga razvijati deželo. Vsi se še spominjamo velikega dela, ki ga je izvršil ameriški Rdeči križ. — Imamo tudi veliko spoštovanje do Združenih držav. Predsednik Roosevelt je velik voditelj sveta. Zelo rad bi se ž njim sestal."

Kraljica Geraldina pričakuje rojstvo svojega prvega otroka v marcu ali aprilu in kralj Zog in kraljica zato ne bosta mogla priti v Ameriko pred poletjem.

DOHODKI NEWYORŠKEGA MOSTU

Iz letnega poročila je razvidno, da so avtomobilisti leta 1938 za prevoz čez Triborough most, ki veže Queens okraj z Manhattan okrajem, plačali $2,950,970. Povprečno je bilo na dan dohodkov $8,084.

Čez most je lansko leto peljalo 11,619,344 avtomobilov vseh vrst, ali povprečno po 31,834 na dan.

POZOR!

Rojake opozarjamo, da lahko, ko naročijo posamezne komade Slovensko-Amerikanskega Koledarja za 1939, namesto, da pošljejo svoto — 50c v gotovini ali Money Odru — priložijo k naročilu znamke po 3 oziroma po 2 centa.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President — J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET — NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3—1242

SCHACHT ODSTAVLJEN

Do konca prejšnjega tedna je bila v Nemčiji ena sama mogočna ustanova, ki ni bila povsem pod vplivom nacijev. To je bila nemška državna banka, kateri je načeloval sloviti finančnik dr. Hjalmar Schacht.

V petek je pa izdal Hitler značilno povelje: naj se Schacht umakne in naj njegovo mesto prevzame gospodarski minister dr. Walter Funk.

V soboto sta sledila Schachtu tudi podpredsednika državne banke, Friedrich W. Dreyse in Ernst Huelse. Funk je imenoval za podpredsednika Rudolfa Brinkmana, dosedanjega tajnika v gospodarskem ministrstvu.

Kot je Hitler brez prikrivanja povedal, je bila svrha te izpremembe v ravnateljskem svetu državne banke, spraviti ta denarni zavod povsem pod kontrolo narodnega socijalizma.

Schacht bo ostal v kabinetu kot minister brez portfelja, in Hitler je namignil, da mu bo "poveril posebne naloge."

Ta nenadna izpremememba je povzročila v tujezemskem finančnem svetu precejšnje skrbi, kajti Schacht je bil precej konservativen in skrajno previden in je zagovarjal trgovino z Združenimi državami.

Zdi se, da bo nacijska Nemčija prenehala trgovati z Ameriki ter bo posvetila vso pažnjo balkanskim državam. Daljnemu [illegible] Južni Ameriki.

V Londonu se boje angleško-nemške gospodarske vojne, čije torišče bo v jugovzhodni Evropi.

Takoj po odstopu dr. Schachta so bila prekinjena pogajanja z mednarodnim odborom za oskrbo židovskih beguncev, in nemški Židje, kolikor jih je še v Nemčiji, nimajo nobene prilike za izselitev.

Schacht pa ni edini, ki se je moral umakniti v vzadje. V najkrajšem času mu bo sledil propagandni minister dr. Goebbels, čigar delokrog bo prevzel Goering. Goebbels bo imenovan za berlinskega župana, kar je v političnem pomenu brez vsakega pomena.

Nekaj posebnega!

Naročite še danes!

VSAKEMU, ki naroči Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo . . .

PANORAMO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Razstava bo odprta mesec aprila 1939. Na nasprotni strani panorame je ZEMLJEVID MESTA NEW YORKA, na katerem so označene vse večje ceste in ulice, avtomobilske ceste, parki itd. Na njem je seznam znamenitih poslopij, cerkva, nebotičnikov, univerz, gledališč, kopališč in letovišč. Zemljevid meri 19 x 25 inčev

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO, VAM JE TA ZEMLJEVID NEOBHODNO POTREBEN. —

OGROMNOST SVETOVNE RAZSTAVE V NEW YORKU BO SLEHERNEGA PRESENETILA

Izšel je

Slovensko-Amerikanski
KOLEDAR
1939

POVESTI ZGODOVINA HUMOR
ZEMLJEPISJE GOSPODINJSTVO
NARAVOSLOVJE
RAZNOTEROSTI NAVODILA

50c s poštnino

Naročite pri:

Ne zamudite te prilike!

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York, N. Y.

PREISKAVA GLEDE MONOPOLIZMA

Slika je bila posneta v senatni zbornici tekom zaslišanja o monopolizmu.

Iz Jugoslavije

Divjaška otmica mladenke.

V Bosni in še v nekaterih drugih pokrajinah Jugoslavije so še vedno v navadi otmice ali ugrabljenje nevest. Nekatere otmice se izvedejo bolj zaradi starega običaja kakor pa zaradi potrebe in so takorekoč dogovorjene med starši zaljubljencev. So pa tudi primeri, pri katerih je mnogo divjaštva z žalostnim koncem. Tak primer se je oni dan pripetil v vasi Stanovih v brčkem okraju. Mladi kmet Mile Ganič je bil zaljubljen v Maro, hčerko kmeta Zimiča. Mladenka je bila pripravljena postati njegova žena in morda se je na skrivaj tudi dogovarjala s svojim izvoljencem v otmici, a ko je prišlo do nje, se je postavila na stran svojih staršev. Bile Ganič je namreč ponoči s četo kakih 80 prijateljev ki so bili oboroženi s puškami in batinami, obkolil hišo Marinih staršev. Nekaj otmičarjev je stalo na straži, ostali pa so vdrli v hišo ter zahtevali dekle. Starši in bratje so se upirali, napadalci pa so na nje navalili ter jih privezali na postelje. Maro so odvedli s seboj, a je še v isti noči zbežala iz Miline hiše ter bosa kakih 4 km daleč pritekla domov. Na begu se je mladenka nevarno prehladila in o nasilni otmici bo zdaj razpravljalo sodišče.

Krade, da bi druge ljudi spametoval.

V Sanskem Mostu so zajeli nad 40 let starega potepuha in profesionalnega tatu Novaka Ostojiča. Varnostni organi so se iznenadili, ko jim je začel tat na dolgo in široko razlagal potek svojega življenja in svojo tatinsko profesijo. Novak je sin premožnega očeta, a je že v zgodnji mladosti utekel od doma, ker je mačeha ž njim grdo ravnala. Pet in dvajset let živim od tatvine, je pripovedoval Novak policistom, a nisem navaden lopov in tat. Jaz sem pobožen in dober človek. Kradem v prvi vrsti zaradi tega, da bi druge ljudi spametoval. Poglejte, pridem v vas, ko se ljudje pripravljajo na kako slavo. Slišim, kako se kak kmet baha, da ima doma vse odprto, ker ima dobrega psa čuvaja in ker še nikdar ni bil okraden. Počakaj, prijatelj, si mislim, in ko se mož gosti pri sosedu, obiščem hišo ter odnesem nekaj, da bi ga naučil previdnosti. Drugič odnesem nekaj vozniku, ki je neprevidno pustil svoj voz na cesti. Mala tatvina voznika spametuje. Tako kradem "v božjem imenu" ker moram pač živeti in v korist drugih ljudi.

Ubijalca roparskega morilca pred sodiščem.

Pred okrožnim sodiščem v Kolašinu se je začela razprava proti kmetoma Tomoviču in Golubovič iz Šahoviške občine, ki sta lani 14. avgusta ubila in oropala roparskega morilca Mila Pajiča. Pajič je lani meseca julija umoril in oropal beograjskega podjetnika inž. Stojana Saderja, ki je gradil novo cesto ob reki Turi. Pajič je prej delal pri Baderjevem podjetju in je vedel, da prihaja inž. Bader s Cetinja z denarjem za izplačilo delavcev. Ob samotni poti je prežal na svojo žrtev in nesrečnega inženjerja je ustrelil pred očmi njegove soproge in hčerke. Umorjeni inženjer je imel pri sebi 250,000 din in ves ta denar je odnesel morilec, ki se je srečno prebil skozi kordon orožnikov, ki so takoj po umoru zasedli ves okoliš. Morilec Pajič je imel med uslužbenci Baderjevega podjetja nekaj sokrivcev in pomočnikov, ki so že vsi zaprti. Vest o razbojništvu se je razširila naglo po vsej Črni gori, objavljena je bila tudi roparjeva slika in kmetje v okolici so pozorno motrili vsakega neznanca. Sredi avgusta se je morilec Pajič pojavil v šahovski občini in nekega večera se je zglasil pri Tomoviču ter ga prosil, da bi mu pokazal pot do kake večje ceste. Tomovič je poklical svojega soseda Goluboviča in oba sta se z neznancem dogovorila, da ga bosta ponoči spremila do ceste. Prepričana sta bila, da je neznanec zasledovani roparski morilec, ki ima pri sebi veliko vsoto denarja. Ko so hodili nekaj ur, so v neki kolibi počivali in ko je Pajič zaspal, sta ga spremljevalca ustrelila in si razdelila njegov denar. Sestanek obeh kmetov s sumljivim tujcem pa v vasi ni ostal neopažen, in spet je pohlep po denarju privedel do tega da sta bila ubijalca roparskega morilca že po nekaj dneh razkrinkana.

Ciganskega kneza umoril njegov sin.

V vasi Budjanovičn pri Sremski Mirovici so imeli cigani velko svečanost, na kateri so izvolili za svojega kneza Petra Jovanoviča. Izvoljeni ciganski knez se je baš pripravljal sprejeti knežjo palico. V ta namen je priredil veliko gostijo. Napil se je tudi sam in pijan se je vrnil domov k sinu Jarku in snahi Bosi. Po vasi se je šušljalo, da je imel oče ljubavno razmerje s snaho, ko je bil sin pri vojakih. Zato sta se oče in sin sovražila. Usodnega večera, ko se je vrnil oče pijan domov, je hotel snaho pobožati. Sin je pa to drugače razumel, pograbil je nož in zabodel očeta v hrbet, da je kmalu izdihnil.

Usodepolno spanje zeniškega hajduka.

Tudi okolica Zenice je imela kakih 5 let svojega hajduka. To je bil Mijo Blaževič, doma iz zeniške okolice, ki je pred leti utekel iz Obiličeva, kjer je služil svoj vojaški rok. V domače kraje se je vrnil z vojaško puško in postal hajduk. Krvavih zločinov ni imel na vesti, izvršil pa je celo vrsto vlomov in tatvin in nekajkrat je napravil tudi dolga pustolovska potovanja iz svoje ožje domovine. Skušal je priti preko meje, a so ga na severni meji blizu Št. Ilja ujeli. Ko so ga peljali proti Mariboru, je utekel in se kmalu spet znašel na planinah blizu Zenice. Oni dan pa so ga po golem naključju našli orožniki v neki planinski kolibi, kjer je trdno spal. Pri zaslišanju je dejal, da se mu je enkrat že sanjalo, da ga bodo ujeli med spanjem.

Knjige Družbe sv. Mohorja

ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda — Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice *POVEST—"IZUM"* — Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave — Spisala MARIJA AHAČIČ
6. Ura češčenja

VSEH ŠEST KNJIG za $1.35

Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET — NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Dopisi

Coverdale, Pa.

Prazniki so minili in ž njimi je minulo novo leto. Jaz sem bila deležna lepega darila ravno za božično noč. Prišel je nekdo v mojo kurjo šendo in si je vse lepo izbral. Vzel mi je tri kure in kurjega gospodarja. No, samo Bog mu ga požegnaj, saj drugi pot jih ne bo ne meni in ne sosedom. Jih bom rajši sama pojedla.

No, pa zakaj so solze in skrbi! Novo leto nam je prineslo dosti smeha. V naši bližnji naselbini v Library smo se prav pošteno nasmejali. Bili sta dve igri, prva v slovenščini, "Prisiljen stan je zaničevan," samo ženske vloge. Vsa čast igralkam, mladim pa še posebej. Le tako naprej fantje in dekleta! Želim in upam, da nas kaj kmalu spet razveselite s kako prireditvijo, ker ste sposobni za to.

In želim, da se tudi v našo naselbino naseli z novim letom novo mišljenje in da bi bili res bratje in sestre ter se držali gesla: Drug za drugega, vsi pa za društvo.

Zdaj je napočil sveti predpust. Predragi moj Zgaga, se pa kar Tebi priporočim. Ti si izkušen v taki stvari in mogoče tudi v tej, saj veš, kaj mislim, in me poznaš, kdo sem. Če boš radoveden, Ti pa že kmalu pišem, kaj in kako. Upam, da bo polna kolona.

S pozdravom,

Naročnica.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za $ 2.45	....	Din. 100
$ 4.75	....	Din. 200
$ 7.00	....	Din. 300
$11.00	....	Din. 500
$21.50	....	Din. 1000
$42.50	....	Din. 2000

V Italijo:

Za $ 6.30	....	Lir 100
$ 12.—	....	Lir 200
$ 29.—	....	Lir 500
$ 57.—	....	Lir 1000
$112.50	....	Lir 2000
$167.—	....	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Peter Zgaga

O ČASNIKARJIH

Nedavno me je izvohalo mlado dekle ter se mi je predstavila, da študira žurnalistiko na Columbia univerzi.

Pa sva se začela pogovarjati. Povedal sem ji, da ji morem dati nekaj podatkov le o slovenskih oziroma jugoslovanskih listih ter dostavil, da je najbrž povsod drugod tako kakor pri nas.

Kmalu sem se prepričal, da je dekle precej inteligentna, da je dosti študirala, skoro preveč za njena mlada leta.

Ameriško zgodovino je poznala do najmanjših podrobnosti, istotako tudi ameriško gospodarsko in socijalno življenje. Tudi splošni evropski položaj ji je bil znan. Vedela je, da se bije v Evropi vroča borba med fašizmom in demokracijo, in njene simpatije so bile na strani španskih lojalistov ter vseh tistih, ki nasprotujejo Francu, Mussoliniju in Hitlerju.

To je dovolj za dvaindvajsetletno ameriško dekle, dasi študira žurnalizem.

Ko sva prišla do Slovanov, je bilo pa konec njene modrosti. Severne Slovane je mešala z južnimi, Slovake je zamenjevala s Slovenci, o Bolgarih ni bila še ničesar slišala.

— Koliko vaših ljudi je v Ameriki? — me je vprašala. Povedal sem ji, da približno stotisoč, ki so že vsaj deloma naši.

Začudila se je številu listov, ki jih imamo. In še bolj se je čudila, ko sem ji pravil o razmahu in napredku naših podpornih organizacij.

— Pravite, — je rekla, — da je vaš list dnevnik?

— Ja, dnevnik. Že trideset let. Spočetka je izhajal enkrat, pozneje trikrat na teden.

Začela je pregledovati list, štetj kolone in računati, koliko stavka je v njem.

— Koliko stavcev imate? —

— Tri, dva pri stroju, enega pri kamnu. In strojnika, ki ga tiska, in razpošiljalca.

— Samo pet? Saj ni mogoče.

— Seveda ni mogoče, pa je res.

— Koliko ima pa list urednikov? — je hotelo vedeti zvedavo dekle.

— Dva, — ji pravim. — Dva vse opraviva. Včasi malo bolje, včasi slabše. Dnevnik je sličen enodnevnici. Tiskovne napake je treba prezreti, ker niso namenoma storjene. In druge slične malenkosti.

Dekle je pisalo moje informacije.

Iznenada me je pa presenetila z vprašanjem, kakšno ali katero žurnalistično šolo sem završil.

— Žurnalistično šolo? — sem se začudil študentki ameriškega žurnalizma. — Nobene.

— Nobene žurnalistične šole? — je strmela. Saj ni mogoče. Kako pa morejo uredniki urejevati list, če niso izšolani v žurnalizmu?

In še dalje je tipala glede moje izobrazbe in šolanja.

Strmela je, ko sem ji povedal, da so bili uredniki vseh slovenskih listov v Ameriki povsem navadni delavci, ko so prišli v to deželo; da so se s čitanjem, zanimanjem in pridnostjo povzpeli nekoliko nad povprečnost; in da se časnikarstva ne da naučiti v nobeni časnikarski šoli.

— Torej mislite, da jaz ne bom nikdar žurnalistka? — me je drzno vprašala in me pogledala s svojimi lepimi očmi.

— Želel bi, da ne, — sem ji odvrnil in jo globoko razžalil.

Pa nisem nič slabega mislil pri tem. Le smililo se mi je dekle, ker se loteva tega poklica.

Kratka Dnevna Zgodba

ZIMA NA JAPONSKEM

Tujci pravijo, da je Japonska dežela sonca in češnjevega cvetja. To pa zato, ker potujejo izvečine samo po vzhodnih in južnih krajih, kjer je podnebje vse leto milo. Na severovzhodni obali pa so zime dolge — sneg često pokriva zemljo od decembra do marca ali aprila.

V pokrajini Echio, kjer sem doma, se je zima po navadi začela s hudimi snežnimi meteži. Snežilo je na gosto in neprejenljivo, da so se skoraj videla iz enega samo še okrogla kopasta slemena slamnatih streh. Kuliji v velikih, pletenih dežnikom podobnih slamnikih in s slamnicami preko ramen so začeli odmetavati sneg in delati po cestah gazi. Snega pa niso odstranili, vso zimo se je v dolgih stopastih kupih dvigal visoko nad hišna slemena. Kuliji so vsekali v kupe stopnice, da so kasneje kdaj pa kdaj odnašali na vrh novi sneg. Otroci smo se radi sprehajali po njih in tekali po teh vrhovih. Marsikdaj smo se tamkaj igrali, šli smo se včasih viteze, ki rešujejo zasnežene vas, včasih pa divje razbojnike, ki se ji kradoma bližajo, da bi jo napadli.

Še bolj smo bili otroci razvneti v času, malo preden je zapadel sneg in ko se je vse mesto pripravljalo na zimo. To je vselej trajalo več tednov. Tedaj smo na poti v šolo in nazaj grede dan za dnem zdaj tu zdaj tam postavali, da smo opazovali kulije, ki so obcestne kipe in oltarčke zavijali v slamo. Tudi kamene svetilke, drevje in grmičevje po vrtovih so omotali s slamo celo zunanje stene templjev so zavarovali z rogoznico, ki so jo pritedili ali z bambusovimi vitrami ali z veliko mrežo iz slamnatih kit. Ceste so bile vsak dan drugačne. Ko so bili naposled pokriti tudi veliki levi ob templjskih stopnicah, smo v mestu čudnih slamnatih šotorov različnih oblik in velikosti čakali na sneg, ki nas je imel zagrabiti za tri ali štiri mesece.

Velike hiše so imele večnoma slamnate strehe, s širokimi napušči. Strehe obcestnih prodajalnic pa so bile krite s skodlami in obtežene s kamni, da bi se spomladi ob talnem vremenu ne udirali z njih zagrebi snega. Stalno prekrite peš poti ob hišah so za zimo ogradili s deščenimi stenami, ki so imele z oljčnim papirjem zadelane line. Tako so nam iz hodnikov napravili lope, kjer smo tudi v najhujšem vremenu hodili po mestu zavarovani pred vetrom in snegom. Znotraj je bilo somračno, a ne temno, saj svetloba dobro proseva sneg. Še na vogalih, kjer smo prečkali ceste po snežnih predorih, je bilo toliko svetlo, da smo razločili večje pismenke. Tamkaj sem se med potjo iz šole domov dostikrat učila šolskih nalog in si umišljala, da berem kakor starodaven učenjak modrijan pri snežni svetlobi.

Doma sem ob dolgih zimskih večerih rada šla v poselsko sobo gledat, kaj delajo, in poslušat povesti. Kakšnih sedem let mi je bilo, ko sem nekega večera tekla tjakaj po zvežizem predhišju in zaslišala govorjenje kulijev, ki so s strehe metali sneg. Tega navadno niso delali v temi; a zdaj je stal na strehi očetov osebni služabnik Jiva, se prepiral s prvim kulijem in tiščal svojo, da morajo delo opraviti do konca še ta večer.

"Če bo kaj naprej takole metlo," sem ga slišala reči, "se bo streha udrla pod snegom, še preden se bo zdanilo."

Neki kuli je zagodel, da bo vsak čas treba k opravilu v tempelj, a kar je tudi mene opozorilo podmolklo zvonjenje tempeljskega zvona, ki je že vabil. A obveljala je Jiveva in možje so nadaljevali z delom. Zelo sem se čudila, da si je kuli upal ugovarjati Jivevemu povelju. Po moji otroški pameti je bil Jiva posebne vrste človek, ki je imel vedno prav in čigar beseda je bila enakšna postavi. Zelo sem ga pač spoštovala zaradi njegove modrosti, a vseeno tudi od srca ljubila. Saj ni bil nikoli tako zaposlen, da bi mi ne utegnil splesti slamnate punčke, če sem sedela na kamnu na vrtu in gledala, kako je kaj delal.

Poselska soba je bila zelo velika. Na tleh, ki so bila na pol opažena s podnicami, so bile razmetane štorje; onod so predli, žrnljali in opravljali druga gospodinjska dela. Druga polovica tal je bila iz trde ilovice in tam so se ukvarjali z delom, ki je bilo bolj nerodno in ne posebno čedno. Sredi sobe je bilo v tla vdelano in z ilovico zamazano ognjišče, poleg pa košara z drvmi. Nad ognjiščem je z bruna v strop visela veriga, da so nanjo obešali razno kuhinjsko orodje. Dim je uhajal skozi odprtino sredi strehe, ki je bila pokrita s posebno strešico, da bi ne deževalo noter.

Ko sem stopila v prostorno sobo, je vse šuštelo od dela, zgovorjanja in smeha. V kotu je mlada dekla žrnljala riž za jutrišnje emoke, druga je iz starega kimona narejala vatirane brisavke. Tretja in četrta sta rešetali in ravnali fižol, malo v stran od drugih pa je sedela moja pestunja Iši in z ročico pokanjala kolovrat.

Vsi so me glasno pozdravili, ker so se vsi zveselili obiska Elsu-bo same, kakor so me imenovali. Nekdo mi je brž prinesel blazino, drugi je vrgel na ogenj perišče posušnih kostanjevih lupin. Vselej sem pač rada gledala, kako je žarelo kostanjevo lupinje, kadar se je žerjavilo, tudi zdaj sem precej postala in se zagledala vanj.

"Tu sem pojdi, Elsu-bo sama" me je vabil prijazen glas. Klicala me je Iši. Presedla je na štorjo in mi prepustila blazino. Ker je vedela, kako rada vrtim kolovrat, mi je dala v roke kosem bombažastega prediva, a preko je varno držala še svojo roko. Še zdaj kdaj občutim rahle potegljaje niti, ki mi je polzela med prsti, ko sem vrtela veliko kolo. Najbrž sem spredla zelo skrofičeno nit. Išinemu predenju na srečo pa je kmalu prišel v poselsko sobo še Jiva in zagledala sem se vanj. Potegnil je štorje na trdo ilovico in že je stegnjenih nog sedel na njej in s prsti na nogah konec vrvi, ki jo je spletel iz riževe slame.

"Jiva san," je zaklicaa Iši, "častitega gosta imamo."

Jiva me je precej pogledal, se mi sunkoma smešno poklonil preko napete vrvi in dvignil na vrvico navezan par slamnatih čevljev, da so zabingljali pred menoj.

"Oj," sem vzkliknila, brž poskočila in stekla po ilovnatem podu k njemu. "Ali so zame? Ali si jih res že naredil?"

"Že, Elsu-bo sama" je odgovoril in mi položil v roke par majhnih slamnatih čevljev. "Izdelal sem ti jih pa tudi ravno pravi čas. Saj kaže, da bomo dobili toliko snega, kolikor ga letos še nismo imeli. Ko pa boš šla v jutri v šolo, jo boš lahko ubrala kar po bližnjici čez potoke in polja. Potov tako ne bo nikjer."

Kakor po navadi je Jiva tokrat prav napovedal. Drugi dan bi ne mogla v šolo, če bi ne bila imela čevljev za v sneg. Tudi streho nam je rešil, ko je bil tako trmoglav s kuliji. Še preden se je zdanilo, smo imeli skoraj dva metra novega snega po gazeh in povrh sneženih hribov na cestah.

ELEKTRIČNI BAJONET.

Najnovejši izum v področju oboroževalne industrije je električni bajonet. Kakor poročajo londonski listi, se je tam osnovala družba, ki hoče ta izum izkoriščati. Zanj se zanima angleško vojno ministrstvo.

Izumitelj, 37-letni Viktor Stohanzl, inženir oboroževalne industrije v bivši Avstriji, je zastopnikom tiska izjavil tole: "Od svojega električnega bajoneta pričakujem mnogo. Neizvežbanim in utrujenim vojakom bo dajal možnost, da svoje nasprotnike v bitki onesposobijo za boj."

Pretresljiva rodbinska tragedija.

Oni dan je umrl tragične smrti 19-letni Žarko Strunjak v Lešču pri Dugi Resi. Na lovu mu je spodrsnilo, da je padel, potem pa se mu je sprožila puška in naboj mu je udaril v trebuh, da je bil takoj mrtev. Malo pred tragično smrtjo je bil z materjo v sobi in skozi okno je videl na drugem bregu reke Dobre zajca. Brž je vzel puško in jo ubral za zajcem. Mati je gledala za njim in videla je, kako se je sin po nesreči ustrelil. Planila je iz hiše in ko je prispela do mrtvega sina, se je ob njegovem truplu onesvestila. Prihiteli so sosedje in jo odnesli obenem s sinovim truplom v hišo. Nekaj dni po tragični sinovi smrti je umrl še njegov oče Ferdo Strunjak. Bil je sicer težko bolan, toda smrt bi ne bila še nastopila, da ga ni potrla tragična sinova smrt.

Zanimivosti velikega privatnega muzeja.

Že nad 40 let zbira v Vinkovčih ugledni občan Mato Medvedovič najrazličnejše zanimivosti iz zgodovine in predstavljajo njegove zbirke velik in zelo zanimiv muzej predmetov od najstarejših dob do za našo narodno zgodovino važnih dokumentov iz prejšnjega stoletja. Muzej se od leta do leta širi in tuji znanstveniki so se že večkrat o njem prav laskavo izražali. Skupina angleških učenjakov je ponujala Medvedoviču za ves muzej 500,000 funtov in Angleži so takrat menili, da je njegov muzej eden izmed največjih in najzanimivejših privatnih muzejev na svetu. Medvedovič je priznanja vesel, ugodno ponudbo pa je odklonil, ker hoče svoj muzej še razširiti in ga potem zapustiti svojemu rojstnemu kraju. Dragocene so rokopisne zbirke starih pisateljev in razni dokumenti. Med njimi so listine o uvedbi srbskih zastav na rečnih brodovih in še razni drugi dokumenti iz začetka rečne plovbe na Dunavu in na Savi. Te dokumente je posodil lastnik za veliko mednarodno razstavo rečnega brodarstva v Bratislavi.

ALI ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939?

Tragična smrt 84 letne starke.

Te dni zvečer je nastal v Petrinji požar v hiši učiteljice ročnih del Josephine Kadič. Prihiteli so sosedje in nekdo je potegnil iz goreče sobe strahovito ožgano Kadičevo. Bila je že mrtva. Pokojna je bila stara 84 let. Kako je požar nastal, ni znano.

MOONEY IN BILLINGS

Takoj ko je bil Tom Mooney oproščen, je obiskal svojega tovariša Warrena Billingsa, ki je bil tudi obsojen zaradi soudeležbe pri atentatu na preparedness parado. Mooney mu je obljubil, da si bo z vsemi silami prizadeval izposlovati mu pot v svobodo.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klošterski žolnir — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradil. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov $10

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zarivajo vedno globlje v osrčje zemje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoče delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . $1.20

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena $1.50

Naročite pri:

Knjigarni Glas Naroda

216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena $1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lanšprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam poustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena $1.50

SLEHERNI včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

36

Pomisli, draga Gunda, da je zopet popolnoma zdrav in močan. Lahko si predstavljaš naše veselje, da se more z nami vdeleževati športnega veselja ali pa večernih zabav. Dobro je, da imam pri športu in plesu dovolj telesnih vaj, ker bi se drugače preveč odebelil. Velik užitek je tukj živeti, dihati in vživat čist zrak po zasneženh hribih, s skiji drčati po gorskih pobočjih in vživati naravo. In to je naše največje veselje. Pri drsanju pa ni nič lepšega kot brzeti po ledu z gospico Joano.

Sploh pa je najčudovitejše dekle na svetu. V resnici se more v vsakem oziru primerjati z mojo pravljično vilo. Sedaj pa ji bo vendarle postal nezvest, si misli Gunda. Tudi zvečer na plesu je tako domača in naravna, da skoro mislim, da sem njen brat, ali pa kak njen drag sorodnik. In v resnici je blažen občutek plesati ž njo in čutiti, kako oči drugih z zavistjo gledajo mene, da smem imeti v svojih rokah to čudovito dekle. Draga Gunda, vse to, kar tukajt občutim, ni mogoče povedati z besedami. Vse ti bom obširno razložil, kadar se vrnem.

Gospica Joana in njen oče sta mi naročila, naj Ti izročim njune prisrčne pozdrave. Gospod Werder tudi pravi, da si bila Ti povod, da je zopet postal mlad in da je dobil veselje do življenja. Samo od včeraj kaže nekak čuden nemir; govoril je celo o tem, da bomo kmalu odpotovali. Mogoče ga tarejo trgovske skrbi. Toda potrudil se bom, kolikor morem, da mu te skrbi preženem. To sem mu že iz hvaležnosti dolžan. .

Sedaj pa glede Tebe, draga sestra. Neizmerno me veseli, da si našla lepo stanovanje, da Ti je vse všeč, da si pri gospej Reichertovi dobro preskrbljena in da si že mnogo obleke in perila napravila za sebe. Tudi nadalje se še dobro razvedri in skrbi, da boš cvetoče, zdravo dekle, kadar zopet pridem. Potem bo za naju čas dela, pa tudi čas sreče nama bo napočil. .

Draga sestra, prosim Te, ne huduj se na mene, ako sedaj zaključim. Toda za sedaj imam dolgo pot s skiji in poleg tega sem še z gospico Joano plesal skoro do polnoči. Zopet enkrat je bilo naravnost krasno. In če ne bi bil ta čudovito osrečujoči, pa vendar tlačeči občutek bivanja ž njo, kar me tudi žene, da Ti vse to pišem, tedaj bi že davno vsled utrujenosti omagal in zaspal.

Tako, sedaj veš, kako se godi Tvojemu bratu. Upam, da bom tudi od Tebe v vsakem oziru slišal vse dobro in lepo.

Iskreno Te pozdravlja Tvoj brat,

Gunter."

Gunda prebere pismo dvakrat, trikrat. Da, zdi se ji, da je njen brat srečen; pa vendar govori iz njegovih vrst nekaka tuga. Ali je bila to ljubezen do Joane Werderjeve?

Da jo je ljubil, je bilo jasno razvideti iz njegovih besed. Toda — ali bo ta ljubezen kdaj izpolnjena?

Gunda se zavzame, da na pismo takoj odgovori. Časa za to ima dovolj, kajti s svojim šivanjem je bila gotova. Dovolj ima časa za premišljevanje, za pisanje in za vse drugo, kar ji je bilo potrebno.

Gunda dr. Hansa Rolanda nikakor ni pozabila, četudi ž njim ni več govorila. Drugo nedeljo, katero je prebila v Werderjevi vili, ni šla k jezeru; toda njene bistre oči so opazile, da se je zopetizprehajal od bregu in je pazno gledal na vrt. Sicer se je smejala nad njegovim neuspešnim prizadvanjem, toda malo jo je vendarle bolelo, da svojih zaprek ni mogla premagati. Toda nikakor ji ni kazalo, da bi imela ž njim sestanek pri vrtni ograji. Kaj bi rekel Gunter, ko bi to izvedel?

In že je tretja nedelja. Ali bo zopet prišel mimo ob vrtu? Ko bi saj vedela! Zato ji ni prav nič neljubo, ko jo gospa Reichertova povabi na izprehod po vrtu. (

To ne bi bilo prav nič nenavadnega in tudi ne bi bilo nikako nespodobno vsiljevanje, ako bi v resnici prišel k jezeru. .

In — — in — —

Ravno ko greste Gunda in gospa Reichertova roko ob roki ob vrtni ograji, se na drugi strani ograje pokaže dr. Roland.

Ko zagleda obe dami jih smeje pozdravi in zakliče proti gospej Reichertovi:

"Torej tukaj stanujete, milostljiva gospa? Vaša gospa svakinja mi je povedala, da živite v neki vili ob Vanskem jezeru kot gospodnnja. In sedaj imam srečo vas zopet videti. Ali vam smem voščiti dobro jutro?"

Gospa Reichertova se vstavi in se mu veselo nasmeje.

"Seveda smete, gospod doktor. Ali ste zopet na obisku pri svojih starših?"

"Vsako nedeljo sem na kosilu pri materi."

Roland nekaj časa postoji in navidezno zelo vneto govori z gospo Reichertovo in pri tem pričakuje, da se bo tudi Gunda vmešala v pogovor. Toda drugače malo živahna Gunda molči. Slednjič pa Roland vpraša:

"Ali se boste kaj kmalu preselili k gospej Breuerjevi, milostljiva gospica?"

Gunda nekoliko v zadregi odgovori:

"Ne vem še natančno, kdaj se bo to zgodilo."

"Pa menda še niste izpremenili svoje načrte?"

"Ne."

Roland jo med vzdihom pogleda, in v njegovih očeh je kot nekako očitanje. In Gundi je žal, da sedaj ni sama ž njim.

"Torej vaju ne maram več zadrževati. Ali smem mogoče vaši gospej svakinji izročiti kak pozdrav, milostljiva gospa?" se obrne na gospo Reichertovo.

"Zelo boste ljubeznvi, ako to storite."

Roland se še enkrat obrne k Gundi in pravi:

"Mogoče imate tudi vi kako naročilo za gospo Breuerjevo.

Gunda se mora nehote zasmejati — tedaj pa njegov obraz nenadoma zažari. .

"Prav lep pozdrav gospej Breuerjevi, ako vas smem prosit!"

"To bom kar najboljše preskrbel, milostljiva gospica."

In veselo odide.

(Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

PRINCESA — VOHUNKA.

Kakor je bilo že poročano, je postala slovita japonska vohunka Jišiko Kavašima, ki so jo že dolgo imenovali "japonsko Mato Hari" žrtev svojega poklica. V Tiencinu so jo kitajski patrioti napadli in ubili.

Jišiko Kavašima je bila nedvomno najbolj nadarjena vohunka, kar jih je japonska tajna služba uporabljala na Kitajskem. Izbrali so jo celo za to, da bi v Hongkongu vodila pravo šolo za vohunke, ki šteje nič manj nego 370 učenk.

Japonska Mata Hari namreč ni bila samo izredno drzna, temveč tudi zelo izobražena. Govorila je vrsto kitajskih dialektov, mandžursko, angleško, nemško, francosko in seveda japonsko. Imela je izvrstno vzgojo, saj je druga hči princa Suja, člana mandžurske cesarske rodbine.

Že zgodaj pa je zapustila domačo hišo in jo je neka odlična japonska družina pohčerila. Bila je zaročena s princem Fan Sulabom, vladarjem Notranje Mongolije, pa je pobegnila tik pred poroko. Zgodil bi se bil velik škandal, da ni posredovala japonska tajna služba. Ob času svoje zaroke je imela za seboj namreč že svoje največje dejanje, bila je tista ženska, ki je po naročilu generala Dorhare spravila sedanjega mandžurskega cesarja Puija iz Tiencina, kjer je živel kot na pol jetnik v Dairen, kjer so ga Japonci proglasili za mandžurskega vladarja. Poskrbela je bila torej za dinastične interese svoje rodbine in Dorhara, vodja japonske vohunske službe, jo je označil na najboljšo moč, kar jih je imel kdaj v svoji službi.

UPOR ŽIVALI NA MORJU.

Angleški ladijski inženir Robert Nelson pripoveduje o živalskem uporu, ki je nastal na ladji, ki je neko menažerijo vozila v New York.

Nelsonova ladja je potovala v Ameriko iz Holandske Indije s tovorom opic, papig, tigrov in kač. Med hudim viharjem se je del kletk razbil in osvobojene živali so prišle v grozo posadke na krov, kjer je vse v največjem strahu pobegnilo na jambore. Panika je zajela tudi kurjače in inženirje, ko so zagledali pred vrati strojnega oddelka orjaškega orangutana, ki je kazal zobe in vihtel težko kladivo za premog. Možje so pobegnili, kolikor so jih nesle noge.

V neki kabini je spal mornarič, ki ga je zbudila 7 metrov dolga naočarka. Z grozo je gledal, kako se je orjaško kačje telo utiralo pot skozi priprta vrata. Imel pa je toliko prisebnosti, da je skočil na neko klop in ustrelil s svojim samokresom v plazilko, ki se je splazila potem skozi neko odprtino in padla v morje.

Med tem je bil postal položaj še nevarnejši, ker se je bil orangutan spravil na stroje, in sicer s tem uspehom, da se je začela ladja brez gospodarja nevarno zibati. Na zadnje je del strojnikov zbral toliko poguma, da so se spravili z železnimi drogi nad zverino. Bila je tako zatopljena z igro s stroji, da se je zgrudila po težkem udarcu po glavi na tla, preden je opazila nevarnost. Spravili so jo potem osamljeno v kletko in se lotili z večjim pogumom še ostalih živali. Po trdi borbi je možem vendarle uspelo, da so obvladali tudi druge živali. Ladja je dospela potem srečno v New York in samo ena papiga, ki si je bila ohranila prostost, je opravila ta del poti v jamboru ter je potem izginila.

S ŠAMPANJCEM SO GASILI.

V nekem filmskem ateljeju v Oslu so priredili silvestrovanje, ki se ga je udeležilo mnogo sodelovalcev filmske družbe "Norge." Predvajali so tudi vesele filme. Nekaj pozneje, baš ko so prinesli nekoliko baterij steklenic s šampanjcem, so se filmski bobni iz neznanega vzroka vneli. Nastala je največja nevarnost, da bodo plameni zajeli vso dekoracijo v ateljeju, ki je bila iz papirja in lepenke. Tedaj so prisebni možje hitro izlili nekaj steklenic šampanjca na goreče filme. Ogljikova kislina v penečem se vinu se je izkazala. Po dveh ducatih izpraznjenih steklenic so nevarnost velikega požara odstranili in gasilci, ki so prihiteli takoj na to, niso imeli več dosti dela.

SMRTNI ŽARKI.

Na sestanku American Institute so razkazovali kratkovalovno ultravijoličasto žarnico, ki so njeni žarki ubijali bakterije in druge drobne živalice, ljudem pa niso škodovali. Te žarnice postanejo učinkovito orožje proti raznim škodljivežem živil in pijač. Pri tem pa smrtni žarki ne škodujejo živilom. Posebno učinkovito se bodo dali uporabljati v trgovinah z živili, kjer bodo ščitili razstavljeno blago, da se ne bo pokvarilo.

Podobno bodo sterilizirali tudi posode in papir, kamor spravljajo oziroma zavijajo živila. Tako obsevane posode nam nudijo popolno jamstvo, da ni v njih nobenih bolezni povzročujočih zarodkov. Tistega jamstva ne more nuditi nobeno še tako temeljito umivanje.

OČE S 50 OTROKI.

Zapuščensko sodišče v Nici preiskuje ta čas vloge in dokumente, ki jih je vložilo 210 pretendentov na neko dedščino. Vse te osebe trdijo, da so neposredni potomci nekega J. Gregoryja, ki je kot špekulant na angleških borzah zaslužil velikanske vsote. Ko je v starosti 60 let umrl, se je že po prvem pogledu njegovih papirjev izkazalo, da ima po vsej Evropi 50 otrok.

Ti otroci so se kot prvi prijavili za njegovo zapuščino. Med tem pa so se našli še drugi otroci in vnuki, ki bi se isto tako radi okoristili z Gregoryjevimi milijoni. Francoske oblasti imajo sedaj mnogo dela, da ločijo prave potomce od sleparjev, ki so si priskrbeli vsakovrstne dokumente, da bi lahko nastopili kot doslej neznani otroci in vnuki borznega špekulanta.

GASILCE JE POZVAL K PORODU.

Neki mož iz Brightona v Angliji bi moral dobiti v novoletni noči otroka. Ta dogodek ga je tako razburil, da je stekel na cesto in namesto da bi pozval babico, je utrl šipo najbližje alarmne priprave za požar. Nekoliko minut pozneje je pridrdrala gasilska četa z dvema motornima brizgalnama in vozom z moštvom.

Iz pretrganih stavkov razburjenega očeta je poveljnik gasilcev kmalu ugotovil, za kaj gre. Poskrbel je za to, da so pripeljali zdravnika in babico, ker sta mogla ta dva v tem primeru bolj koristiti nego gasilci. Stvar pa je moral po svoji dolžnosti sporočiti tudi oblasti, ki je brezglavega očeta obsodila na 50 šilingov globe.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	.30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	.25
HUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	.80
Trda vez. Cena	1.—
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	.25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	.50
POL LITRA VIPAVCA, spisal Feigel, 136 str.	.60
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena	.25
SANJSKA KNJIGA	.60
SLOVENSKI ŠALJIVEC. 96 strani. Cena	.40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	.90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	.70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena	.30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaloigro "Vse naše"). 189 strani. Cena	.50
ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani Cena	.45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, **Jacob Laushin**
COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftič
Walsenburg, **M. J. Bayuk**
INDIANA:
Indianapolis, **Fr. Zupančič**
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič
Cicero, **J. Fabian** (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, **Jennie Bambich**
La Salle, **J. Speitch**
Mascoutah, **Frank Augustin**
North Chicago in Waukegan, **Math. Waršek**
MARYLAND:
Kitzmiller, **Fr. Vodopivec**
MICHIGAN:
Detroit, **L. Plankar**
MINNESOTA:
Chisholm, **Frank Gouže, J. Lavrančič**
Ely, **Jos. J. Peshel**
Eveleth, **Louis Gouže**
Gilbert, **Louis Vessel**
Hibbing, **John Povše**
Virginia, **Frank Hrvatich**
MONTANA:
Roundup, **M. M. Panian**
Washoe, **L. Champa**
NEBRASKA:
Omaha, **P. Broderick**
NEW YORK:
Brooklyn, **Anthony Svet**
Gowanda, **Karl Strniša**
Little Falls, **Frank Mazle**
OHIO:
Barberton, **Frank Troha**
Cleveland, **Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik**
Girard, **Anton Nagode**
Lorain, **Louis Balant, John Kumše**
Youngstown, **Anton Kikelj**
OREGON:
Oregon City, **J. Koblar**
PENNSYLVANIA:
Bessemer, **John Jevnikar**
Broughton, **Anton Ipavec**
Conemaugh, **J. Brezovec**
Coverdale in okolica, **Mrs. Ivana Rupnik**
Export, **Louis Supančič**
Farrell, **Jerry Okorn**
Forest City, **Math Kamin, Fr. Blodnikar**
Greensburg, **Frank Novak**
Homer City, **Fr. Ferenchak**
Johnstown, **John Polanta**
Krayn, **Ant. Tauželj**
Luzerne, **Frank Balloch**
Midway, **John Žust**
Pittsburgh in okolica, **Philip Progar**
Steelton, **A. Hren**
Turtle Creek, **Fr. Schifrer**
West Newton, **Joseph Jovan**
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, **Fr. Skok**
Sheboygan, **Joseph Kakel**
WYOMING:
Rock Springs, **Louis Taučhar**
Diamondville, **Joe Rolich**

Vsak zastopnik izda potrdilo za vse to, katero je prejel. Zastopnike topli priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

BLAZNIKOVA Pratika za leto 1939

Cena 25c s poštnino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

28. januarja:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
1. februarja:
Deutschland v Hamburg
4. februarja:
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genoa
8. februarja:
Hamburg v Hamburg
10. februarja:
Queen Mary v Cherbourg
11. februarja:
Rex v Genoa
Paris v Havre
15. februarja:
St. Louis v Hamburg
Saturnia v Trst
18. februarja:
Aquitania v Cherbourg
22. februarja:
Hansa v Hamburg
23. februarja:
Ile de France v Havre
24. februarja:
Ile de France v Havre
24. februarja:
Queen Mary v Cherbourg
25. februarja:
Vulcania v Trst

1. marca:
Deutschland v Hamburg
3. marca:
Normandie v Havre
4. marca:
Rex v Genoa
Aquitania v Cherbourg
8. marca:
Hamburg v Hamburg
10. marca:
Queen Mary v Cherbourg
11. marca:
Paris v Havre
Conte di Savoia v Genoa
15. marca:
St. Louis v Hamburg
18. marca:
Roma v Genoa
Ile de France v Havre
21. marca:
Europa v Bremen
22. marca:
Hansa v Hamburg
24. marca:
Queen Mary v Cherbourg
25. marca:
Rex v Genoa
28. marca:
Bremen v Bremen
29. marca:
Deutschland v Hamburg

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane — $1.

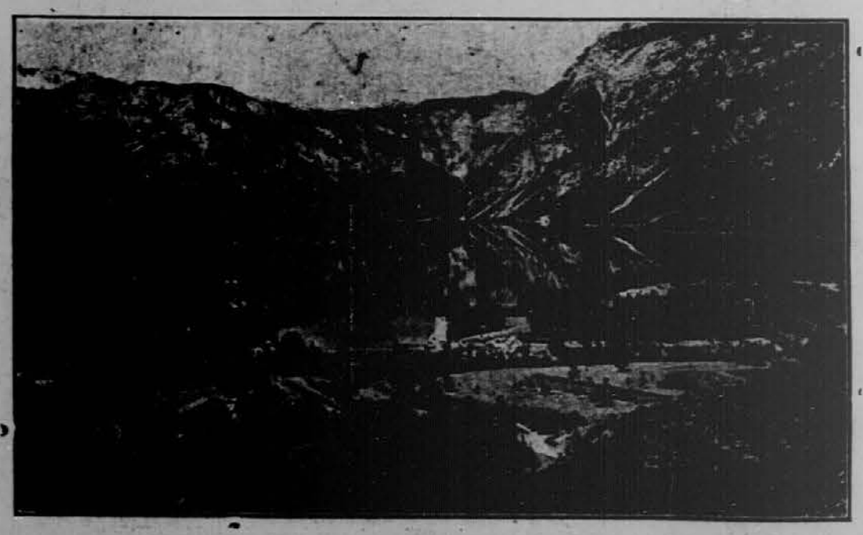

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK